

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ЦІЛУ ПРОГРАМУ ВИДУЖАННЯ ЄВРОПИ, АБО НЕ ХОЧЕ НІЧОГО

Вашингтон, 29 січня. — Президент Труман заговорив в справі Плян Маршала з більшим завзяттям ніж колинебудь в іншій справі під час пресової конференції. Він заявив, що в інтересі світового миру конгрес повинен ухвалити повну програму видужання Європи, що її називають Плян Маршала, або не ухвалювати нічого. Коли кореспонденти почули таку заяву, вони засипали його питаннями за ближче вияснення його становища. Тоді президент згадував тон своєї розмови і зясував становище в такий спосіб: Конгрес має ухвалити на перших 15 місяців вимагану ним суму 6.8 бильйонів, не зважаючи на те, чи ця сума буде видана в цілості на допомогу; ціла 4-літня програма має обняти суму 17 бильйонів, хоч би прийшлося її в дечому обтягти; він не грозить вето проти жадного законопроекту, в якому загальна сума була б зменшена.

Дискусія в сенаті почнеться з початком березня.

Саме тоді, коли президент так завзято домагався одобрення Плян Маршала в цілості, сенатська комісія республіканської політики встановила день 1 березня для початку дискусії над ним в повнім сенаті. Комісія станула на становищі, що наперед треба вирішити Плян Маршала, а щойно опісля перейти до дискусії над знижкою податків. Це становище йде всупереч становищу палати репрезентів, де вже дискутують над знижкою податків, хоч ще не вирішили допомогти Європі.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ФРОНТОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЮТЬ ЗНИЖКУ ПОДАТКІВ

Вашингтон. — Сен. Джозеф Бол вийшов з закидом проти департаменту скарбу, що він дає знижку податків для різнородних большевицьких фронтових організацій та установ, які подають себе за релігійні, добродійні, виховні, літературні та наукові, а на ділі ведуть большевицьку пропаганду. Він навів 84 таких організацій, які департамент справедливості скваліфікував як „тоталітарні, фашистські, комуністичні та підвирні“. На підставі закону 8 з них мають знижку податків, або цілком від них звільнені.

Незалежно від того деякі часописи оприлюднили листу большевицьких фронтових організацій та публікацій, між якими знаходиться теж щоденник Українські Щоденні Вісті з Нью Йорку. Багато фронтів має в заголовку слово „Американський“, очевидно придумане для відвернення уваги від своєї большевицької діяльності.

ПРИЇХАЛИ 50 УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ З ЄВРОПИ.

Нью Йорк, 29 січня. — Сьогодні приїхало кораблем Марія Флешер нових 50 українських іммігрантів з скитається в Європі. Між ними є кілька молодих людей, а решта приїхала родинами. Більшість розіхалася по різних стеях до своїх родин, які вислали були давніше афидевіти. Теперішнім транспортом прибуло теж розмірно багато осіб на корпоративні афидевіти добродійних організацій і ними нема кому заопікуватися після висадки на сушу. Добродійні організації примістили таких людей у своїх приютах, однак побут у приютах є короткотривалий, бо наступного тижня прибуде новий транспорт з іммігрантами, для котрих треба зробити місце в приютах. Українські громади мусять підготувати свою акцію для негайного розселення ново прибуваючих іммігрантів, щоб допомогти дальшим транспортам.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕДУМАЄ ПАЙКУВАННЯ М'ЯСА.

Вашингтон. — Під час пресової конференції президент виявив, що недостача мяса в краю дається дошкульно відчувати і що зближається можливість його пайкування, хоч може не швидко. Справу пайкування передумує департамент рільництва, а коли будуть знаві всі факти, тоді уряд мусить прийти до якогось рішення.

ЗА ПРОДОВЖЕННЯ КОНТРОЛІ НАД ЗБІЖЖАМ.

Вашингтон. — З огляду, що дотеперішня добровільна система обмеження консумції збіжжя для виробу алкогольних напиків показується непрактичною, президент Труман переслав до конгресу домагання, щоб він обмежив вживання збіжжя до 31 жовтня. Водночас зажадав президент й контролю над продукцією етильного алкоголю, що недопустити до можливого потайного виробу алкоголю, що його звичайно називають „бутлегерством“.

У столиці дозріває плян співпраці з об'єднаною Європою для оборонних цілей

Вашингтон, 29 січня. — Серед дискусій над переведенням повного Плян Маршала для видужання Європи ведуться теж переговори з поодинокими європейськими державами за допомогу з їхнього боку в його здійсненні, як про це довідуються Ржейм Ресто, дипломатичний кореспондент щоденника Нью Йорк Таймс. Вказівки департаменту стейту, вислани європейським державам, зводяться до таких засад: Кожна держава хай приновить свої змагання до Плян Маршала; хай кожна з них прослідить думку Бевина про створення союзу західних держав не на те, щоб поставити вивоз Советам, але на те, щоб в такий спосіб зробити один крок вперед в напрямі складення одноцільної оборонної системи для цілої Європи; хай держави зясують якийсь європейський плян для майбутньої Німеччини.

Оця проблема, як її оцінюють у Вашингтоні, є психологічна, економічна й політична. Конгресові комісії вже рішилися на засаду: Америка буде кооперувати з Європою в справі складення одноцільної континентальної економіки — не більше, ані не менше.

АРАБСЬКА НАФТА ДЛЯ ЗДІСНЕННЯ ПЛАНУ МАРШАЛА.

Вашингтон. — Уряд Злучених Держав провірює тепер можливість найти підставу для складення з Середне-Східними державами контракту за доставу нафти для здійснення Плян Маршала. Крім цього високі військові урядовці є того переконання, що треба буде основнішого діяння в цій закутній земного глобу для безпеки життєвих інтересів Західного Світу. Одним із засобів до цього може послужити закуплю федеральним урядом відповідної кількості уділів в нафтових підприємствах в околиці Перського заливу, які тепер знаходяться в приватних руках. Згадані плани виявив секретар оборони Джеймс Форестал у своїм зізнанні перед сенатською комісією для прослідження воєнних діань.

ВЖЕ І АНШТАЙН ДОБАЧУЄ ВІЙНУ В СОВЕТСЬКИХ ЗАТЯХ.

Нью Йорк. — Проф. Альберт Айнштайн, у своїй статті в „Бюлетині оф ди Атом Сайентистс“ твердить, що Советська Росія перекручує ідею соціалізму у свого роду мітологію, яка веде світові держави до війни.

Советським рабам забороняється говорити з чужинцями

Москва, 29 січня. (ЮП). — В советській пресі проголошено виданий ще 16-го грудня новий „указ“ большевицького уряду, на підставі якого всі зв'язки советських громадян зі закордонном і з чужинцями можуть адержуватися ще тільки за посередництвом міністерства закордонних справ, а деякі зв'язки з міністерства закордонної торгівлі. Всім советським громадянам, включно з робітниками на пошті і в телефонних та телеграфічних урядах, залізнодорожникам, митникам, поліції, робітникам в банках, ресторанах, театрах, госпіталах і т. д. забороняється входити в будьякі розмови з чужинцями. На запити вони мають обмежити свої відповіді тільки до вияснення, що цей запит належить звернути до міністерства закордонних справ. Всі ухили від цього закону будуть карати на підставі кримінального права. Теж всі листи від чужинців і за кордоню мається скеровувати до міністерства закордонних справ, що даватиме безпосередні відповіді. Головно строгі заборони входити в будьякі розмови з чужинцями, видано робітникам воєнних фабрик.

БОЛЬШЕВИК НАЗИВАЄ ШПИГУНАМИ АМЕРИКАНСЬКИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ.

Москва, 29 січня. (ЮП). — Відомий советський пашквіліст Давид Заславський надрукував сьогодні в журналі „Октябрь“ статтю, в якій називає „імперіалістичними шпигунами“ американських закордонних кореспондентів. Заславський твердить, що Америка домагається необмеженого права слободи слова в світі, щоб в той спосіб полекшити роботу своїх кореспондентам, які виконують завдання шпигунів американського капіталу. На свої твердження Заславський не може навести жодного доказу, бо такі судові та урядові докази є тільки проти советських закордонних кореспондентів як теж советських дипломатів.

ГРЯЗЬ МОСКВИ...

Комуністичні „Українські Щоденні Вісті“ в Нью Йорку з дня 27. січня подають: „генеральний консуль СРСР Яків Миронович Ломакія, як повноправний представник Радянського Союзу, отже і усіх радянських республік, які входять в склад СРСР, зарядив офіційне відзначення 30-ої річниці Радянської України (читай: окупанції України большевицькою Москвою — прим. наша) в той же день, 25. січня 1948 року, спеціальним прийняттям. „Між радянськими представниками, які вітали і вгощали учасників цього урочистого святкування, були відомі вже американсько-українські громадськості представники українського радянського народу Андрій І. Галаган, В. Порожняков, І. Чепурний, Д. Феотів і другі. Був також присутній боевий представник Радянського Союзу Андрій А. Громико... Серед гостей, які були на святі, треба згадати таких, як... український громадський діяч і редактор газети „Громадський Голос“ д-р В. Левицький...“

НОВА ХВИЛЯ ТЕРОРУ В УКРАЇНІ.

Прага, Чехословаччина, 23. січня. — Останні повідомлення з підсоветської України, що їх передають втікачі, стверджують однозгідно новий масовий терор большевицької окупаційної влади, скерований проти цілості населення. В большевицькому розумінні в Україні немає „невинних“ і тих, що самі не провинилися проти окупаційної влади і режиму, карається за те, що провинився хтонебудь з їх рідних навіть в давнині, або прямо за те, що вони самі могли б провинитися в майбутності. Крім масового терору у зв'язку з діями проти УПА, ведеться поголовну чистку в шкільництві та взагалі в культурному житті народу. Після останнього виступу ЦК большевицької партії проти Спілки письменників взагалі а проти Рильського та інших відомих письменників зокрема, по Україні розпущено нову хмару большевицьких агітаторів для боротьби проти „залишків націоналізму“. Большевицький терор гамається діями УПА, що відстрашує від цієї терористичної акції головню місцевих запродавців, ліквідуючи насланих Кремлем.

ВАНСІАРТ ПІДДЕРЖУЄ ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ДЛЯ ОБОРОНИ ЦИВІЛІЗАЦІЇ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Лондон, 29 січня. — Бувший постійний британський підсекретар міністерства закордонних справ, лорд Вансіарт, вигословив сьогодні промову, в якій домагався рішучої британської політики для рятівання людської культури і цивілізації від большевицької загрози. Вансіарт піддержував проект Бевина щодо створення західно-європейського союзу держав, бо хоча це могло б потривати навіть довгий час, проте воно буде найуспішнішою обороною не тільки перед большевизмом, але й перед будьякою іншою російською імперіалістичною загрозою.

ПОЛЬСЬКИЙ ЧУРЕК І САКЛЯ.

Варшава, 29. січня. — Сьогодні тут вернувся з Москви премієр Циранкевіч, заявляючи, що Кремль погоджується дати Польщі всю потрібну „допомогу“, не жадаючи за це нічого „ані з польської суверенності, ані бльської іншої компенсації“. В Польщі тепер цілком повторюється большевицька історія в Україні під кінець першої світової війни, коли то Ленін писав Сталіну, щоб той „обіцяв українцям все, чого вони собі бажають“ і дав все, чого вони не хочуть.

УБИЛИ МОГАНДАСА ГАНДІ

БЕЗПОСЕРЕДНЯ ЗАГРОЗА ВІЙНИ МІЖ ГІНДУСАМИ І МУЗУЛМАНАМИ.

Нью Дельгі, Індія, 30 січня (ЮП). — Сьогодні двома пострілами з револьвера був вбитий відомий гіндуський провідник, якого ще за життя називали „святим“, Могандас К. Ганді. Його вбито під час того, як він ішов з дому на вечірню молитву. Вбивця, що має гіндуське ім'я Рам Натурам, намагався поповнити самогубство, але тільки зранив себе в голову. Вважають, що він належав до гіндуських екстремістів. Ганді, що мав уже 78 років вмер від віднесених ран. При його смерті вже був приявний премієр Пандіт Нерпу та інші гіндуські провідники. Вбивство Ганді загрожувє серйозними політичними комплікаціями в країні аж до безпосередньої війни між гіндусами і музулманами включно.

ПЕРЕМОГА ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ В ПАРЛЯМЕНТІ.

Париж, 30 січня. — Французька Національна Асамблея прийняла сьогодні більшістю 307 проти 286 голосів урядовий законопроект про виключення з обігу більше ніж одну третю, всіх п'ять-тисячних банківотів. Ухвалення законопроекту, що наступило після гострих дебат і непорозумін між самою парламентарною більшістю, врятувало уряд від неминучої в протинному випадку кризи та відкрило дорогу дебатам в справі привернення вільного ринку на золото. Для виключення спекуляції зняттями з обігу банкнотами французькі банки будуть закриті протягом двох днів. Апробований тепер парламентом законопроект був виданий вже раніше урядовим декретом.

О.Д. ТВОРИТЬ ЖИДІВСЬКУ МІЛІЦІЮ В ПАЛЕСТИНІ

Лейк Соксес, Н. Й., 29 січня. — Палестинська Комісія О.Д. рішила сьогодні одного з своїх членів в організації та озброєній жидівській міліції в Палестині, призначаючи одного зі своїх членів уповноваженим переговорити цю справу з Британією, як мандатною державою. Це було перше важливе рішення Комісії від часу її створення. Рівночасно розглядається справа висилки міжнародної військової сили для переведення поділу країни та забезпечення ладу й порядку. Британський уряд остеріг всіх п'ятьох членів Комісії, що їхнє життя буде загрожене терористами, як тільки вони вступлять на територію Палестини.

ГЕН. КЛЕЙ ВЧИТЬ НІМЦІВ ДЕМОКРАТІ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 20 січня. — Американський військовий губернатор Німеччини, ген. Л. Д. Клей, вияснив сьогодні великому гуртові німецьких редакторів як легко і з успіхом можна застосувати ідеали класичної демократії в усіх політичних і господарських кризах. В коментарях заважується, що вияснення ген. Клея для американських кореспондентів звучали як читання старої і усім відомої книги, тоді як для німецьких редакторів вони були справжньою сензаційною ревелюцією.

ГРЕЦЬКА АРМІЯ ВЖЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНА ПОТРІБНОЮ ЗБРОЄЮ.

Атени, Греція, 30 січня. — У зв'язку з цілим рядом повідомлень в грецькій щоденній пресі про недостаточний виряд грецької армії для боротьби з партизанами, шеф американської військової місії ген. Лівісей сьогодні заявив, що грецька армія одержала вже всю необхідну зброю, що під цим оглядом вона краще забезпечена ніж партизани та що американське постачання її зброї й амуніції буде продовжуватися.

ШВЕЦІЯ ДОПОМОГАЄ ЖЕРТВАМ ТОТАЛІТАРИЗМІВ.

Женева, 30 січня. — Вчора тут повідомлено, що шведський уря рішив внаслідкувати Підготовчій Комісії Міжнародної Організації для Збгівів (ІРО) суму понад 6,000,000 доларів на допомогу в переселенні на постійне жертв нацистсько-большевицького тоталітаризму. Америка противиться, щоби фонди цієї організації були вжиті теж на допомогу т. зв. „фольк-дойчам“, скитальникам німецького походження.

НОВИЙ УРЯД ІРАКУ.

Багдад, Ірак, 30 січня. — Вчора тут проголошено склад нового уряду, створеного премієром Ель Садром, після повалення попереднього уряду та втечі бувшого премієра до Трансйорданії. До урядової кризи прийшло внаслідок виступу арабських націоналістів проти іраксько-британського військового договору.

БРИТАНІЯ ВІДКИНЕ СОВЕТСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Лондон, 30 січня. — В британських урядових колах сьогодні натякнули, що советський протест проти відкриття американської повітряної бази в бухтій італійській колонії Тріполі в Північній Африці, буде відкинений. Подібну протестацийну ноту Совети вислали теж Злученим Державам.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
Повноцінне число три центи.	Three cents a copy.
На рік \$7.00	One year \$7.00
На пів року \$3.00	Six months \$3.75
На три місяці \$2.00	Three months \$2.00

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРО ТИХ, ЩО ВЕРНУЛИ „НА РОДИНУ“

Д. Дж. Даллін, один з найкращих знавців Росії та автор знаменитих книжок про советську владу, пише в „Нью Лідер“ з 24 січня б. р. про судбу тих, що повірили большевицькій пропаганді про зміну відносин в Совегах і рішилися вертати „на родину“.

Він сам мало пише, а тільки передає, як то поворотці зрозуміли свою фатальну помилку вже в дорозі, чи вступаючи на рідну землю.

Згадуємо за це ще тому, що ці письма походять від тих росіян, які жили як старі емігранти в Франції. Як знаємо, то про — вертати, чи не вертати — писалося свого часу дуже багато в російській пресі, теж і в Америці. Большевицькі ньюйорські У. ІІ. Вісті теж розписувалися про це дуже широко. Навіть недавно писали, як то „масово“ вертають „патріоти“ з Франції до Советського Союзу, зокрема, як вертають українці в „рідну Україну“.

Совето-фільський „Громадський Голос“, який теж за такий поворот, вважає навіть найбільшим гріхом української скитальщини, що вона „агітує“ проти повороту „на Батьківщину“.

Про те, що розповідають „поворотці“, знаємо з українських джерел. Між українськими скитальцями в Європі є теж такі, які вернули, а потім знов втекли і щасливо добилися назад до скитальчих таборів. Та це, що вони розповідають, не має стільки розголосу, як речі, передавані такими людьми як Даллін.

Писання Даліна широко відомі в Америці з глибокої аналізи большевизму та советського режиму, яка виявила себе цілком правдивою.

Отже в одному листі пишеться, що в Совегах чудове життя та зважається тих, до кого пишеться, вертати нехай до Росії! Одначе є малий додаток: Очевидно вертати аж по весіллі Анни! Та ця Анна, як виявляється, має шойно вісім років!

Письмо це нагадує нам деякі письма наших селян до рідні в Америці, в яких описується свободне та багате життя під большевицькою владою та додається, що пишучий тепер має всього подостатком як бувало Антін чи Охрим Побережний, чи який там, що, як виявляється, був відомий у селі жебраком.

В інших листах, перепачкованих на різні лади, розповідають поворотці про різні трагедії, як нагло одного дня слід пропав по батькові родини і т. п. Один, якому вдалося втекти, розповідає, що як тільки висіли з корабля загнали їх енкаведисти до столу, обдерли буквально з усього, що мали на собі та приказали натягати на себе вонючі лахи та по-висівши кожному табличку з написом, що так виглядають емігранти, вернувши „на родину“, ввели їх по Одесі кілька годин і показували людям. Як ці поворотці вернули назад до столу, то вже не застали нічого сенько з цього, що привезли з собою, ні з одержі. „Тут згину і тут хай мене поховать“, казав поворотець, що чудом дістався назад до Франції.

Його оповідання, пише Даллін, виглядало б немовірним, як би не те, що про подібні випадки доносила ньюйорська газета Ворлд Телегерм у своїй кореспонденції з Шангаю. Це відносилось до поворотців, яких висадили на беріг у Владивостоці. З ними зробили енкаведисти те саме, що зі згаданими поворотцями в Одесі.

Поспіх Волеса в передвиборчій кампанії

У середу, 28. січня Генрі Волес оприлюднив складення п'ятичленного комітету, який займеться переведенням кампанії в користь його кандидатури. До комітету ввійшли доволі знані одиниці, а це: Ріксфорд Гай Товел, член колишнього тресту мовків, який помагає Рузвельтові в його першій кандидатурі в 1932 р.; Джов Дейвдсон, почесний президент організації „Прогресив Сіті-зеис оф Америка“; Пол Робсон, співак; Ангус Камерон, редактор видавництва накланні Літл Браун і Ко. Предсідником виборчого комітету є бувший губернатор Мінесоти, Елмер А. Бенсон. Комітет приймає назву: „Краєвий Комітет Волеса на президента“. Управителем кампанії призначений С. Б. Болдвін, містопредсідник „Поступових Громадян Америки“.

Найзаметнішим членом Комітету є Товел, професор політичного знання в університеті Шікаго. Він був довголітнім дорадником президента Рузвельта в добі „Нового Розподілу“ і займав становище підсекретаря рільництва в тих часах, доки не дістав призначення на губернатора Порто Ріко в 1941 р. Болдвін був особистим помічником Волеса за часів його становища як секретаря рільництва. Кампанія почнеться негайно, бо вже на 15. лютого заповіджене перше передвиборче віче в Нью Йорку.

Поспіх, з яким переводиться наладжування передвиборчого апарату третьої партії, яка, як судити з назви Комітету є особистою партією Волеса, дає притоку до всьох міркувань. Коли слідити за відзнакою, з яким віднеслися до його кандидатури робітничі організації, що — то — їх інтерес вийнявся боронити підчас кандидатури, треба ствердити, що

вони почали відпекуватися від підтримки для нього негально після проголошення його кандидатури. З цього можна заключити, що Волес своїм послідовним перешкодами далішим подібним заявам. Можливо, що він рахує на враження своїх кандидатських промов, як помічного засобу в агітації серед робітничих кол.

Одначе без огляду на різні здогади, одне є певне, а це, що Волес хоче стати історичною особою. Тому, що творення третіх політичних партій, це історична рідкість в Америці, він справді перейде до історії партійних відносин в цій країні. Коли б Волес використав свою кандидатуру на критику недовіри обох великих американських партій, тобто Республіканської і Демократичної, він міг би спричинитися до прочищення суспільних відносин. З цього боку його кандидатура була б корисною, хоч б навіть особисто він не мав вигляду на перемогу при теперішніх виборах.

Та, як загально говорять, Волесові це йде про реформу громадянських відносин, а про що іншого. Як головну ціль своєї кандидатури Волес розголошує, що він хоче миру з Росією. Оце саме вказує, що змагання до миру під час „холодної війни“ не дасть споможности перевести чистку громадянства, бо серед воєнних настроїв на це часу нема.

Він радше стягне на себе підозріння, що його кандидатура поможє силам, які хочуть ослаблення Злучених Держав саме в пору, коли вони стади на чолі руху за визволення світу від світової тиранії комунізму, большевизму й советів. Саме тому й його поспіх стає ще більше загадочним.

ФОТОЗНІМКИ З СОВЕТСЬКОГО ЖИТТЯ

I.

Робітничка арифметика.

Київ, 1947 рік. В одній советській установі відбувається нарада відповідальних працівників. Голова каже, що треба ще зійтися ввечері. — Я не можу прийти, — каже один інженер-комуніст.

— Чому?
— Бо правду кажучи, я виконую тепер службу „сексотів“ (шпіона).

Присутні здивовано переглянулися.

— А так, — каже інженер, — я призначений в моїй районі провадити виборчу кампанію. Мушу вияснити робітникам Сталінську конституцію. Все

це — дуже добре. Але ось на однім мітингу до мене звертається робітник із таким запитом:

„Я, — каже, — працював за царського режиму на капіталіста в фабриці шкля. Він платив мені за видуту карфу 1 копійку, а продавав за 11 копійок. Я видавав карфок за день 100 штук, і за місяць заробляв 35 рублів. Тепер мені платять держава 450 рублів. Одну карфу продає влада за 25 рублів. Чому так?“

— Я, — каже інженер, — відповіду цьому робітнику, що тепер йому не треба платити за науку своїх дітей у школі, тепер його безплатно держава лікує, посилає на від-

Микола Чубатий.

Чи не крайня пора на ревізію нашої календарної справи?

Багато людей на американським континенті є цієї думки, що в нас не можна розумно розв'язати календарної справи в площині національного інтересу українського народу. Причиною цього є з упевдженні старших одиниць, а з другого невідповідальна демагогія мимих оборонців старої української установи.

Видвинути це раз справу календаря привели автори тих стрічок події останніх літ на рідних землях. Поперше, рідні землі нині відтіли від нас зазіною куртиною. Подруге на тих землях Західної та Карпатської України, звідки походить біля 90% всіх заокєанських українців, перестали існувати ці причини, що досі схилювали західних українців зберігати свій старий календар.

На Західній Україні зберігали українці свій старий календар тільки з огляду на польську небезпеку. Українці, автохтонні рідної землі, зберігаючи старий календар в краю, немов зазначували, що це українська земля і на ній немає чого стосуватися до поляків та розбирати той мур, що нас відгороджував від несприятного польського сусіда. „Де були наші українські свята, а там були польські свята“. Так було до останньої світової війни і тоді всі ми були за зберігання старішого календаря як потужного мур, який культурно відсепарував нас від поляків.

Та від часу окупації Західної України червоними росіянами багато змінилось. Поперше не стало поляків як загрозливої сили на наших західних землях. Отже навіть на рідних землях немає вже тепер тих потужних полів, проти котрих нам треба було зберігати

духовний мур. На рідних землях є тепер грізними для самого існування українського народу москалі.

Не пропаганда латинства при помочі нового календаря стала тепер справою грізною для існування українського народу як окремої нації, але навпаки, пропаганда російського православ'я з його старим календарем стали нині грізними для західних українців. Тому навіть на рідних землях, коли б наші брати та сестри мали змогу, то напевне покинули б старий календар та перейшли на нове числення церковного часу, щоб духовно відсепаруватися від москалів.

Та як не поступили б наші брати на рідних землях, ми нині не маємо змоги зноситися безпосередньо зі старим краєм і нам треба думати про уложеньня нашої життя поза Україною, на еміграції, так, щоб якнайдалше та найбільше успішно зберігати національний та релігійний характер нас самих та наших дітей. Під тим кутом треба нам дивитися на старий та на новий календар.

Календарну справу розглядаємо нині тільки зі становищем національних інтересів, полишаючи на боці все інше як неістотне та неважне. Фактом є, що зберігання старого календаря на еміграції шкодить українцям та не помагає зберігати свої національні прикмети. Українці розкинені тепер по всьому світі в подавляючій частині не в силі святкувати свят згідно зі старим календарем. Вони мусять йти до праці і не святкують свого Різдва, Нового року, ні інших головних свят по старому стилю, не святкують теж по новому; вони взагалі їх не святкують. Молоде покоління, що ходить

до школи не має змоги бути учасником прекрасних наших традиційних звичаїв, а домі, воно не в силі піти до церкви та брати участь в наших богослуженнях та зживатися з культурою своїх родичів.

І навпаки, коли б українці на еміграції нині святкували свої свята тоді, коли їх свята ціле оточення, себто по новому стилю, то не тільки молоде покоління та старші мали б змогу культивувати свої національні звичаї та традиції, але також до них зтягати і молоді. Передумаймо тільки, яку величезну кривду ми робимо своїм дітям, що вони не мають тих радощів Різдва, що їх мають їх товариші. Подумаємо, що ми фізично не маємо змоги зберігати традицію нашого народу в щільний день, який є для нашого оточення — будним днем.

Кожен з нас з досвіду знає, що багато американців чи канадійців знає та чуло про Різдво 14 днів пізніше. Одначе мабуть білими кружками є такі американці чи канадійці, щоб називали б це Різдво, яке є 14 днів пізніше, інакше як тільки „Рошен Крісмас“. Святкуючи на Різдво по старому стилю ми тільки поглиблюємо переконання серед наших співгромадян, що ми українці так культурно з москалями одно, коли святкуємо „Рошен Крісмас“.

Наведу тільки приклад з владного життя. Живучи поза Нью Йорком, в громаді переважно англомовній та консервативній, мені вдалося кілька інтелігентів при допомозі Українського Кwartальня згрубувати зорієнтувати, що Україна то не Росія. Таку науку засвоїла собі теж вчителька мого сина, що Росія, то не Україна. Пришов наш празник Різдва. Хоч на Різдво та на другий день свят звільнити дитину зі школи. Вчителька робить це з упереджучою неохотою, та з понагомою до моєї окремих свят, але звільняючи дитину зі школи миногодою додає, що вона знає, що завтра є „Рошен Крісмас“. Ціла моя праця доказати, що українці не „Рошен Крісмас“ а щось друге, захитана одним переконанням, що українці таки росіянам близькі, бо обходять „Рошен Крісмас“.

В той спосіб в нинішній ситуації, де український народ бореться в краю та на еміграції за свою національну „Я“ проти московського культурного наступу, стає ясним, що зберігання старого календаря є нам шкідливе. Тому крайній пора відсепаруватися нам на цій полі від москалів приймаючи календар церковний цілого західного цивілізованого світа. Ми так часто любимо говорити, що основною національною прикметою українців і їх лучність зі світом західної цивілізації, а ми ще так основно сидимо в культурній неволі того напів азійського слогу. Нам крайня пора хоч б новим

Схілляк.

(Докінчення на стор. 3-ій).

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА „РОДИНІ“

15)

— Кинь його до дідька, — говорив другий слідчий.

Всерйоз, ми його вже списали в розвід. Хай заберуть.

Входить вартовий.

— Забери падаю!

Вартовий повільно витягає пістоль, вистрілює з застережником, потім націлює на мене.

— Ну, пішов, чи що...

— Ей, хлопче, промисай з світом. Молися своєму Богові, — кричить навадогой другий слідчий.

— Ми йдем двором, потім повертаємо до виходу із табору.

— От що, хлопче, — гово-

рять вартовий, — краще призначався, а то погано буде. Я не першого тебе веду, я знаю. Призначаєш — дарують життя. Життя, воно тільки те — раз кулю вженуть і ти — там будеш. А що там одні дідьки, нульга. Тут ліпше, горілка, баби...

— Ти веде, куди наказано, а признаватись мені немає в чому.

— Ну, як знаєш.

Вартовий привів мене в ба-

Допити закінчилися. Через чотири дні мене заарештували в числі тридцяти осіб. По-

садили в бетонні підземні сковниці. Примусили знов заповнювати анкети, потім прийшов сержант і повів, в штаб. Знову такі ж запитання, перехресні допити, огидні погляди. Але тільки більше поспішно. Через декілька днів нам в сковниці оголосили, що ми обвинувачуємося в зраді батьківщини, що нам немає прощення, що ми завжди будемо під підозрою і батьківщини нам не бачити. Вкінці зайшов сам комісар Покрасов і сказав, що нас відправляють на працю в військову частину. За найменшу провину нас чекає страшна кара. Ні яких прав ми не маємо. За нами будуть стежити. Довгі роки ми повинні будемо заробляти собі довіря.

В советській армії.

Знову на волі, правда зовсім обмежений. Ми мали змо-

гу ходити без охорони, ми почали працювати. Всі ми тридцять осіб заарештовані в одну і ту ж ніч, були шовфрами. Весь процес з арештації, заточення в підземній в'язниці був комедією, розрахованою на додаткове залукування перед переміщенням до військовій частини. Питання про наше переміщення було вирішене уже раніше. Перевезла нас в військову частину в Берлін. Наша частина повинна отримати тридцять американських вантажних авт, на яких ми будемо працювати шоферами. Назустріч нам вийшов майор Сапожников.

— Вічна закінчення, — сказав він, — Німеччина переможена, але тепер почалася економічна війна. — Ми повинні так розібратися Німеччину, щоб вона протягом десяти років не мала навіть е-

лектричного струму.

Нам заборонено розмовляти з вояками советської армії, з німцями, заборонено вільний час виходити за межі міста нашого мешкання. Для того, щоб піти в кіно, необхідно отримати спеціальну особистий дозвіл. Для нас утворено спеціальну кухню. Годують гірше, ніж советських вояків, а їх годують теж не Бог знає як. Така була воля. Але все ж це було в декілька раз ліпше тих умов, в які потрапили останні сотні тисяч репатрійованих громадян Советського Союзу. Для них були створені концентраційні табори з суворим режимом.

Весь день проходив на праці на вантажному авті. Із Німеччини вивозилося все, що можна було вивезти, що помічало око інспектора по репараціях, починаючи від най-

дорожчих в'арстатів і кіпчачучи електричними залізками та посудом. Все, що підлягало вивезенню в рахунок репарацій навантажувалося на авта і відвозилося на залізничні станції, звідки відправлялось в Советський Союз. Ми вивезли устаткування автотавою „Хорх“ в Цвікау, що виготовляв вісімнадцятидворі особові авта; завод е-малірованого посуду в Нойштадті; фабрику панчох в Пляуені; фабрику дитячих забавок в Носсені; відому хемічну лабораторію в Фрайбурзі, в якій, говорять, працював в свій час вчений Ломоносов; устаткування м'януфактурних фабрик в Меерні; фабрику фарфорових виробів (доречі: на ній було навантажено шість вагонів фарфорового посуду спеціально для Кремля), завод автоохолоджувачів, палеву фабрику, завод брике-

тованого аугіля, фабрику годинників і інші.

— Забирали все підрад. Кожне советське міністерство прислало в советську зону Німеччини своїх представників, які пильно вишукували що можна відправити в СС-СР. Ці представники не забували ні себе, ні своїх родичів, ні своїх старших шефів. Разом з устаткуванням йшли вагоши, заловнені речами хатнього вжитку, „подарунками“ і т.п.

Якось мені довелося пересісти в особове авті і поїхати з майором СМЕРЧ-у Петровим в Цвікау. Він повинен був взяти на тютюнової фабриці цигарки та цигари. Дорогою майор від напиків сп'янів. Я скористувався випадком і запитав його, як можна завоювати довіря советської влади.

(Даліше буде).

Д-р Роман Осічук.

Народне здоров'я і еміграція

Праця Санітарно-Харитативної Служби.

Санітарно-Харитативна Служба не могла обмежуватися лише запобіганням еміграції в ділянці здоров'я, бо потреби тодішнього часу були надто великі й перерости можливості їх виконання. Тому від самого початку праця була поширена та поставлена на взір Укр. Червоного Хреста, що діяв у Львові за часів приходу німців до Галичини, які побачивши, що він став національним осередком збереження фізичного здоров'я, як я вже сказав, СХС подавало не лише лікарську допомогу потребуючим емігрантам, організувало для цих цілей амбулаторії по таборах, але теж подавала допомогу нашим полоненим, розшукувала загублених, допомагала вдовам і сиротам по наших жовнірах, померлих чи закатованих в'язнях та взагалі йшла навіть з грошевою допомогою всім найбільше потребуючим. Попри це Товариство докладало всіх зусиль для навізання контакту з американським і міжнародним Червоним Хрестом і завдяки декільком успішним інтервенціям діставало звітність допомогу в ліках і т.п. та в кінці добилося своєї легітимізації. Організуючи мережу своїх станцій у різних зонах, СХС побилювала свої скромні фінанси масовим членством та збірками серед саяди еміграції.

І хоча з бігом часу УНРРА перебрала всі амбулаторії під свою владу та переорганізувала їх на свій лад, дуже часто зі шкодою для нашої еміграції, бо звичайна наших лікарів, медичних сестер залишилася на дальше працювати й нести допомогу нашій еміграції. Крім цього наш медичний персонал вдержував постійно контакт зі своєю СХС. Залишилось всесімейським амбулаторіям та добре обладнаним поліклінікам в Мюнхені під виключною опікою СХС. В самій поліклініці за 1946 р. уділено 9,500 лікарських порад.

Щоб збільшити кадри середнього медичного персоналу СХС організувала кількадесяти курси медичних сестер й однорічну школу. Із них випущено понад 200 досить добре підготованих сестер.

Розуміється, трудно в короткій статті подати, належну оцінку тій праці, але як би не розбирати всі ефекти й недомогання цієї організації, то треба з визнанням сказати, що так дуже потрібна установа на еміграції зробила в цих трудних умовах велику роботу, бо стояла на найважливішому, громадському пості, а це на пості збереження народнього здоров'я, оцього підставного фактора, що дає народові фізичну й духову силу.

Слідуючий рік буде переломним для нашої еміграції. Велика частина здорового елементу може вийти до праці в інших краях. Натомість хворі, каліки, старці і т.п. залишаться на короткий чи довгий час серед дуже невідрадних харчевих умовин і опіку над ними буде далі нести Санітарно-Харитативна Служба, читаємо

ЩО ПИШУТЬ?

СВЯЩЕНИК, ПЕРЕБУВАЮЧИ НА СКАТАЛЬЩИНІ ПРО ЖИТТЯ НА СЕЛІ ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ.

Найдорожчий мій Братуку!

Чи зрозумієш мою радість, мою душевну втіху, коли одержав Твій лист? Я тишуся, а цілую Твій лист, Твої букви, не наче б я Тебе самого бачив перед собою. Лежи, що відгороджували нас упродовж 27 літ стопилися. Брат відшукав брата...

Коли я тебе шукав, то не в тім наміренні, щоб Ти мене взяв до Америки, але тільки тому, щоб довідатися чи живеш. І тишуся, дуже, що Тебе віднайшов. Ми живемо тепер в таборі в військових німецьких касарнях. Одержання на життя дістаємо від світової організації ІРО. Харч є бідний, але дякуємо й за те. Одяг зношуємо свій, а якщо одержимо з одягу чи обуви, то переважно старе, з котрого можна хіба переробити на менших. Білизни майже не одержуємо, котру мусимо вимінювати за старі лахи. Матеріальне положення наше погіршало і тому багато людей пишеться на працю до європейських країн, чи навіть до заморських, щоб поліпшити своє життя. На жаль беруть тільки молодих і вільних, а старших ніхто не хоче.

Я з рідною записався до Парагваю і Аргентини...

Коли вибухла німецько-польська війна, то багато людей, що були колись у польській армії, мусили йти на війну, бо була загальна мобілізація...

Коли німці розбили Польщу, в Галичину зайняли російські більшовики після умови з німцями. Прийшли вони до нас в осінь під час копання барабів. Ніхто не сподівався їх приходу, тай всіх обняв страх. То, що я буду писати, то є правда, бо ми були її очевидцями. Я нігде не виїжджав, бо не було де, хоч ми здавали собі докладно справу, що далше буде. Ішли жовніри в таких одностроях: на голові шапка з рогами догори, а на переді зірда; сірі плащі й черевники на ногах, а на плечах кріс і баше нічого. Не чути ані співу, ані сміху. Всю похур, а бесіда російська. Так армія перешла і без ніякого опору заняла Галичину, а німці відійшли за ріку Сан. За армією прийшла рівночасно адміністрація, але чисто російська. Нема майже нікого між ними з

ними фондами, що діють на цьому терені. А стан здоров'я без порівняння кращий, як у нас.

Думаю, що наведені слова през. Трумана збудять не одні рефлексії на тему нашого народнього здоров'я та його трактування нашими провідними чинниками. Вони теж повинні розбудити більше зацікавлення до суспільно-здорових питань, особливо серед наших лікарів, які повинні брати живу участь у їх вирішуванні.

(Кінець).

українців. Також прийшла поліція НКВД. Яке мало бути їх завдання, ніхто не знав, шойно показалося пізніше. З початку всі думали, що українці переймуть владу по селах і містах і життя піде своїм руслом. Та не так сталося, як ждалося.

Большевики обняли всю владу в свої руки. По селах поставили своїх комісарів, а на місці громадських урядів наставили „сільських рад“, які під управою комісарів мали провадити уряди. Почалися мітинги, на котрих обговорювали, що треба всю землю панську й багачів розділити між працюючих, а також і церковну. В нас в селі панської землі не було, то тільки забрали церковну землю і сільська рада розділила між бідніми, що могли обробляти, бо бідні, які не мали коней, то не дістали. Сільська рада лишила для мене 10 моргів поля й город, але під тою умовою, що сам буду управляти. Перед тим я поля не управляв, але давав його людям на спілку й я своїх коней не мав, лише корови. Через жидів я купив одного коня, а пізніше другого, а відтак люди дали мені віз, потім докупив плуг, борони й все інше тай почав господарити сам. Без сумніву, що люди мені допомагали. Хату й будинки мені залишили. Жінка пішла на третє село учити, а до хати приїжджала тільки в суботу, а в неділю знова відїжджала. Ось так я сам мусив виховувати дітей і господарити, а при тім обов'язки в церкві. Зараз в осінь треба було здати збіжжя для держави й м'ясо й яйця і молоко. Збіжжя мусіло бути таке чисте, що не сміло бути кукіль. Коли комісія знайшла дещо, то назад завертала й треба було наново очистити. Люди так багато збіжжя звели, що всі магазини були повні, а тоді зсипали на подвір'я на купу. На нього падав дощ, воно цвило й гнило, а відтак всипали в став, або до ріки. З того, що було в магазинах, половина зникло. Солому й сіно рівнож звозили до міста й скидали на вільних місцях, а на то всьб падав дощ і гнило. Але здати мусіли, бо хто не здав, то тим самим ставав контрреволюціонером. Шо місяця треба було здати м'ясо партіям. Напр. 20 господарів по 30-40 кг. Тоді вони купували корову й живу віддавали. Так, що за два роки мало де лишилася корова, хіба телятко. Всяку ярину треба було здавати і так на марно пішла, бо зігнала. Молока від одної корови треба було здати від 15-20 літрів денно. Коли ко-

рога була тільки, то нікого це не обходило й тоді конфіскували корову. Від курки треба було здати 30 яєць на місяць, зима, чи літо. В зимі кури не несуться, то люди взяті перестали годувати курей, бо не можливо було здати контингенту. Крім того наклали грошеві податки. Я від 10 моргів поля мав здати 10,000 рублів. Першого року, то люди мені допомогли, й я заплатив, а через це, що я заплатив, то на другий рік наложили подвійно. Треба було зречися поля, бо іншого виходу не було. Така сама поведінка що до інших. Найкраще виходили ті, що не мали поля ні худоби, бо вони нічого не давали. Тому на людей наложено такі тягарі, щоб зрікалися приватного поля й господарства й заклали спільні господарства, то є колгоспи. По тих селах, де були панські поля, то відразу заложено колгоспи, до котрого опісля долучено поля людей. До нього належала худоба і мертвий інвентар. Приватно вже нічого ніхто не смів мати. Всьб було спільне. Від 4 год. ранку до заходу сонця люди мусили працювати. За трудовий день робітник одержав 1 кл. зерна. Коли була родина, де всі могли працювати, то для них вистарчало, щоб не вмерти. Але де була рідня, в котрій було тільки дві робучі сили, а решта дрібні діти, чи немичі старці, то як було з того вижити? Для того почав по селах появлятися найстрашніший ворог — голод. Люди почали пухнути з голоду. Переда новок страшний. Збирали люди кропиву та іншу зелень, щоб зварити зупу. Коли збіжжя відвинуло й появилось в колосі зерно, то почали люди виходити на поле і стинати колоски. Іх сушено, щоб ніхто не бачив і не доніс. А коли кого зловлено на полі при колосках, то вартів стріляли на місці. Людей, котрим не довірили, арештували й вони сиділи по в'язницях, так, що в 1940 р. по більших містах і містечках всі в'язниці були заповнені переважно молодими людьми й інтелігенцією. Вони сиділи місяцями без слідства, а коли кликнуто, то тільки вночі. Слідство переводили серед тортур. І ніхто не знав, чого слідчий хотів. Він уважав кожного за контрреволюціонера. Багато людей почали вивозити на далеку північ. Причина була та, що коли хто мав кого з родини в німецькій полоні і з ним переписувався, чи хто вказав на другу особу, котра

нічого не завинила, або була кому несимпатична, то вистарчало, щоб опинитися на Сибірі. Таким чином багато родин вивезено на північ, де багато вимерло від студії. Те, що забирали зі собою з одягу, то на границі всі від них відібрано, а їх повезли втім, в чім були одягнені. З призначеного місця писали до дому, щоб прислати їм одягу й сухарів. Звичайно з дому вислали, а вони нічого не отримували. Все конфіскували. В місті по складах нічого не можна було дістати, бо сейчас по приході большевики по забирали зі складів всі матерії й скіри і інші продукти на авта й вивезли до Росії.

Доперва по Різдвяних Святках почали привозити до кооператив найгірші латеріяли і роздавати, але тільки для тих, що в ніч не були підозрілі і не належали до багатших-куркулів. А куркул був той, що мав пару моргів поля, корову, чи коня. Така роздача рідко траплялася. Купити в місті майже було не можливо, бо нічого не було. Таке нужденне життя тягнулося два роки. Люди ходили як тіни. Один другого боявся. Ніхто нікому не довіряв і нічого не говорив. Ніхто до нікого вечером не ходив, бо вечерами й ноцями ходило НКВД — поліція й коли де побачили світло, то горе тому. Мітинги-збори відбувалися кожного дня. Там в пер-

ПОШУКУВАННЯ

КЛЮФАС МИКОЛА пошукує братанича МИКОЛУ МАКСИМОВИЧА з с. Хлопчик, пов. Рудки. Хто про него знає, або він сам, прошу писати на адресу: NYKOLA KLUFAS, Lunenburg, am Springintgut 18, Germany, British Zone.

ПОШУКУЮ брата ОНУФРЕЯ і сестри ЮСТИНИ з дому ДИМИТЧУК і ДМИТРА МИКУЛЕКА зі с. Сокільськ, повіт Бучач. Хто про них знає, або вони самі, прошу написати до: MARIA LESCHYSHYN-DYMIANCHUK, 12248 Arlington Street, Detroit 12, Mich., U. S. A.

ІРИНА АРТИМ ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ПОЕЗП в кольоровій окладинці 40 поезій. 75 сторін. Ціна 25 ц. Замовлення слати до: "SVOBODA" P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

повідомляє, що його

форієрська робітня

є тепер під числом

265 East 4th St.

BETWEEN AVES. B & C

New York City

Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІВКУ

та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ

сторидж на літо.

Самий сторидж на літо 2% від сотні.

ТАРЗАН, ч. 1775. На кімці кріса!

HE HEARD KRASS' PLANS TO MUSCLE IN ON THE IVORY HUNTERS.

Малпочоловік повз посеред

Він зачув пляни Краса, щоб „відобрати“ слонову кість від мисливців.

Аж несподівано Тарзан став у лице в лице з остовплілим Красом...

...однак зрадник змісця наставив кріс до нього.

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

Збірка оповідань в кольоровій окладинці

Сторін 100. Ціна 35 ц.

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА,

котрий знається на фермерстві і як ходити коло курей і качок. Фарма положена близько великого міста, між своїми людьми, де є своя церква. Голоситись: SVOBODA P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СІТІ

NEW JERSEY

ШІНІ ПРИСТУПІЛІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смерті в родині

навіть як в день, так і вночі

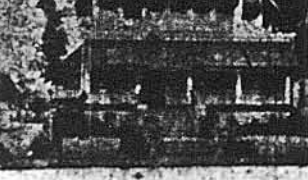
JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

cor. Warren Street

JERSEY CITY 3, N. J.

Tel. BR 4-5131

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVE.

NEWARK

and IRVINGTON, N. J.

Ea 4-8854

Our services are available

ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГТО

Завжди ШАДІТЬ дещо

з вашого „обезпечення“.

Ми укладаємо прекрасні ПІЛІЯ

ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смерті в родині навіть

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий зарядчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4644

or

UKRAINSKYI POGREBNIK

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone EL 3-6762

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

UKRAINSKYI POGREBNIK

зарядчик погребовий

навіть як в день, так і вночі

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7651.

ПЕТРО ПРЕМА

UKRAINSKYI POGREBNIK

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В БРОК, БРОКЛІН, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2563

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Brooklyn, N. Y.

Tel.: ME 4-6577